

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 200), התשע"ד-2014

- תיקון סעיף 197 .1. בפקודת מס הכנסה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 197, בסופו יבוא "בכפוף להוראות פרק רביעי".
- הוספת פרק רביעי בחלק י' .2. אחרי סעיף 214 לפקודה יבוא:

"פרק רביעי: חילופי מידע לפי הסכם בין-לאומי

הגדרות 214.א. (א) בסעיף זה –

"הסכם בין-לאומי" – ההסכם כמשמעותו בסעיף 196 וכן הסכם לחילופי מידע;

"הסכם לחילופי מידע" – הסכם בין מדינת ישראל לבין מדינה אחרת כהגדרתה בסעיף 196(ג), שעניינו מתן סיוע לרבות חילופי מידע, לשם אכיפת חוקי המס של ישראל או דיני המס של המדינה האחרת;

"חוק מס" – חיקוק הדין בהטלת מס או בתשלום חובה ששר האוצר ממונה על ביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

גם הסכם למניעת כפל מס (ר' סעיף 214 לפקודה בנוסחו המוצע בסעיף 2 להצעת החוק).

סעיף 197 לפקודה קובע כי משניתן תוקף להסכם למניעת כפל מס לא תמנע חובת הסודיות לפי סעיף 234 לפקודה מלגלות מידע לפי ההסכם. מוצע להבהיר ולקבוע בסעיף 197 לפקודה כי גילוי המידע האמור יהיה כפוף להוראות הפרק הרביעי בחלק י' בנוסחו המוצע.

סעיף 2 חלק י' לפקודה עניינו ב"תשלומים וגבייה". מוצע להוסיף לאחר הפרק השלישי בחלק האמור (שעניינו בהקלה ממסי כפל ובכלל זה בהסכם למניעת כפל מס) פרק רביעי שעניינו ב"חילופי מידע לפי הסכם בין-לאומי".

לסעיף 214 א המוצע

מוצע לקבוע כי הוראות הפרק לעניין אופן ביצוע חילופי מידע על פי הסכם בין-לאומי יחולו על הסכם למניעת כפל מס, וכן על כל הסכם בין-לאומי אחר בין מדינת ישראל למדינה אחרת, אחת או יותר, שעניינו מתן סיוע, לרבות חילופי מידע, לשם אכיפת חוקי המס של ישראל, כהגדרתם המוצעת, או אכיפת דיני המס של המדינה האחרת שעמה נחתם ההסכם ("הסכם לחילופי מידע"). מוצע כי לעניין זה יראו כמדינה אחרת גם שטח מחוץ לישראל שאינו מדינה, המנוי בתוספת ראשונה א' לפקודה (כאמור בסעיף 196(ג) לפקודה).

כללי סעיף 196 לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה) מסמיך את שר האוצר להודיע בצו כי נעשה הסכם עם מדינה אחרת שעניינו מתן הקלה ממסי כפל לעניין מס הכנסה וכל מס אחר כיוצא בו המוטלים לפי דיני מדינת ישראל ולפי דיני המדינה האחרת. צו כאמור מקנה תוקף לאותו הסכם על אף האמור בכל חיקוק (להלן – הסכם למניעת כפל מס).

במרבית ההסכמים למניעת כפל מס יש הוראה המאפשרת חילופי מידע בין רשויות המס של המדינות שהן צד להסכם.

על פי המצב המשפטי הקיים אין אפשרות לאכוף לפי הדין הפנימי הוראה בהסכם בין-לאומי, שאינו הסכם למניעת כפל מס, בין שהוא הסכם דו-צדדי ובין שהוא הסכם רב-צדדי. המאפשרת חילופי מידע וסיוע בענייני מס.

החוק המוצע בא לאפשר חילופי מידע וסיוע כאמור בין מדינת ישראל לבין מדינה אחרת לפי הסכם בין-לאומי, גם אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע הן לפי הסכם למניעת כפל מס והן לפי הסכם בין-לאומי אחר לחילופי מידע, תוך יצירת איזון בין תכליות דיני המס לבין ההגנה על פרטיות ושמירת על זכויותיהם של הנישומים.

סעיף 1 כפי שיפורט בהמשך, מוצע להוסיף לפקודה את פרק רביעי בחלק י' שיעסוק בחילופי מידע לפי הסכם בין-לאומי, הסכם הכולל לפי הגדרתו המוצעת

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ד, עמ' 249.

מי שהוא הסמיך לעניין פרק זה להעביר מידע לרשות מס במדינה אחרת, בהתאם להסכם בין-לאומי, בין על פי בקשתה של אותה רשות מס ובין ביוזמת המנהל, בכפוף לסייגים שבהסכם, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

- (1) המידע דרוש למדינה האחרת לצורך אכיפת דיני המס שלה ורשות המסים היתה רשאית לעשות שימוש באותו מידע לצורך אכיפת חוקי המס;
- (2) בהסכם הבין-לאומי נקבע כי המדינה האחרת מחויבת בשמירת סודיותו של המידע ובאבטחתו;
- (3) העברת המידע הותנתה בכך שהמדינה האחרת תעשה שימוש במידע שיתקבל אך ורק לצורך אכיפת דיני המס שלה, לא תעבירו לגורם אחר באותה מדינה שלא לצורך אכיפת דיני המס שלה, ולא תעבירו למדינה אחרת.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) לא יועבר מידע לרשות מס במדינה אחרת לפי הסכם בין-לאומי, אם העברת המידע עלולה לפגוע בביטחונה של מדינת ישראל, בשלום הציבור או בביטחוננו, בחקירה תלויה ועומדת או בעניין חיוני אחר של מדינת ישראל, ורשאי המנהל לסרב לבקשה להעביר מידע למדינה אחרת לפי הסכם בין-לאומי, אם אותה מדינה נמנעה, בלא הצדק סביר, מהעברת מידע לישראל לפי ההסכם או שלא קיימה תנאי אחר בהסכם.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 214.ב המוצע

מוצע לאפשר למנהל רשות המסים (להלן – המנהל) או למי שהוא הסמיך לעניין הפרק הרביעי המוצע, להעביר מידע לרשות מס במדינה אחרת בהתאם להסכם בין-לאומי גם אם אינו הסכם למניעת כפל מס, בין על פי בקשתה של אותה רשות מס ובין ביוזמת המנהל. מוצע כי העברת המידע כאמור בהתאם להסכם בין-לאומי (בין שהוא הסכם למניעת כפל מס ובין שהוא הסכם בין-לאומי אחר לחילופי מידע) תיעשה בכפוף לסייגים שבהסכם ובהתקיים התנאים הקבועים בסעיף המוצע. הוראה זו באה להתגבר על הוראות הסודיות הקבועות בסעיפים 231 ו-234 לפקודה.

על פי המוצע העברת המידע תהיה מותנית בהתקיימותם של שלושה תנאים שמטרתם להגן על פרטיותם של הנישומים שלגביהם המידע המועבר:

1. המידע דרוש למדינה האחרת לצורך אכיפת דיני המס שלה ורשות המסים היתה רשאית להשתמש באותו מידע לצורך אכיפת חוקי המס בישראל. כך למשל לא תוכל רשות המסים להעביר מידע שהגיע לידיה לצורך אכיפת

חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי), התשס"ח-2007, שאינו יכול לשמש אותה לצורך ביצוע הפקודה.

2. בהסכם הבין-לאומי נקבע כי המדינה האחרת מחויבת בשמירת סודיותו של המידע ובאבטחתו;

3. העברת המידע הותנתה בכך שהמדינה מקבלת המידע תעשה שימוש במידע שיתקבל אך ורק לצורך אכיפת דיני המס שלה, לא תעביר את המידע לגוף אחר באותה מדינה שאינו עוסק באכיפת דיני המס שלה ולא תעבירו למדינה אחרת.

עוד מוצע לקבוע כי המנהל לא יעביר מידע לפי הסכם בין-לאומי אם העברתו עלולה לפגוע בביטחון המדינה, בשלום הציבור או בביטחוננו, בחקירה תלויה ועומדת או בעניין חיוני אחר. כמו כן רשאי המנהל לסרב להעביר מידע למדינה שסירבה להעביר מידע לרשות המסים בישראל לפי הסכם בין-לאומי או שלא קיימה תנאי אחר בהסכם.

- איסוף מידע לצורך הסכם בין-לאומי 214.ג. (א) מי שנתונות לו סמכויות לפי סעיפים 135 עד 140א, יהיו נתונות לו הסמכויות האמורות גם לצורך איסוף מידע לפי הסכם בין-לאומי, ובלבד שלא ייאסף מידע שלא ניתן להעבירו לפי סעיף 214.ב.
- (ב) הפעלת הסמכויות כאמור בסעיף קטן (א) תיעשה באופן שבו מופעלות אותן הסמכויות לצורך ביצוע הפקודה ובכפוף לתנאים להגבלות ולאיסורים החלים לעניין הפעלתן.
- פרסום ברשומות 214.ד. נעשה הסכם לחילופי מידע יפרסם על כך שר האוצר הודעה ברשומות.

ד ב ר י ה ס ב ר

ולאיסורים החלים לעניין הפעלתן. כך למשל ההנחיות המינהליות הקובעות כי סמכות חייבת להיות מיושמת בצורה סבירה ומתוך שיקול דעת או כי הפעלת סמכות מסוימת תיעשה רק על ידי פקיד בדרגה מסוימת ומעלה יחולו גם על הליכים לאיסוף המידע לצורך העברתו למדינה אחרת.

לסעיף 214.ד המוצע

מוצע לקבוע כי שר האוצר יפרסם הודעה ברשומות על כל הסכם לחילופי מידע שנחתם, כדי להביאו לידיעת הציבור.

לסעיף 214.ג המוצע

מוצע להבהיר כי לצורך איסוף המידע לשם העברתו למדינה אחרת לפי הסכם בין-לאומי יש למנהל ולפקיד השומה אותן הסמכויות שיש להם לפי סעיפים 135 עד 140א לפקודה לצורך איסוף מידע לשם אכיפת חוקי המס בישראל. עוד מוצע לקבוע כי הפעלת הסמכויות האמורות לצורך איסוף המידע לשם העברתו למדינה אחרת, לרבות הפעלת סנקציות וסמכויות אכיפה אחרות במקרה של אי-מסירת מידע, תיעשה באותו אופן שבו נעשה איסוף המידע לצורך ביצוע הפקודה ובכפוף לתנאים, להגבלות